

Kõrgharidusreform ja tööjõuvajadused

Mart Vain, auditijuht

21.10.2019

Taustast

- Eesti majanduse üks suurimaid arengutakistusi on vajaliku ettevalmistusega inimeste puudus.
- Kõrgharitud jääb eelkõige suurema tööjõuvajadusega valdkondades puudu ca 1000 aastas.
- Valitsussektori kõrghariduskulud on ca 240 miljonit eurot.

Auditi eesmärk

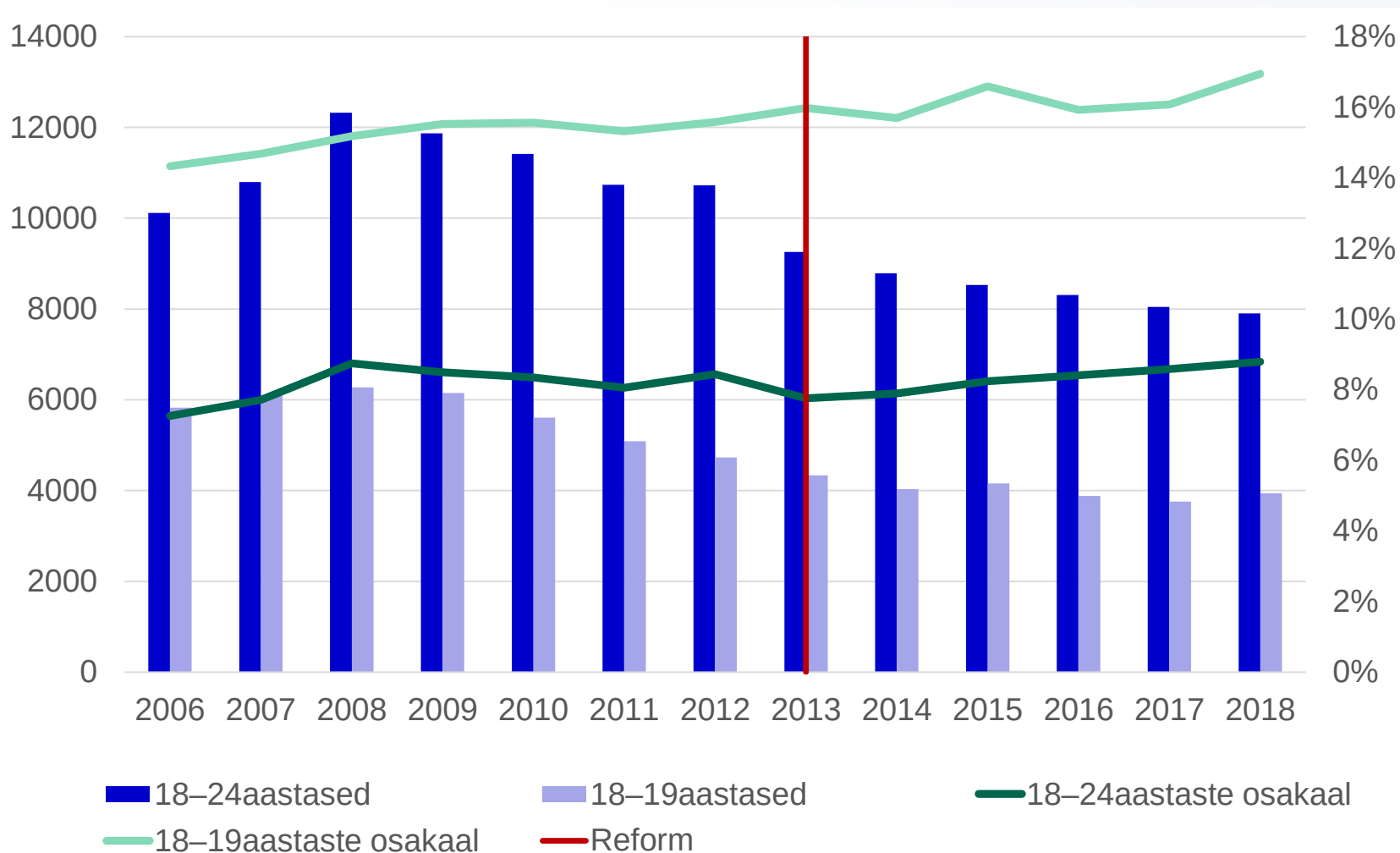
Riigikontroll hindas auditi käigus, kas

- erineva sotsiaalse taustaga inimesed leiavad tee kõrghariduse juurde;
- alustatud õpingud läbitakse kiiremini;
- õppima asutakse erialasid, mille spetsialistide järele on suurem vajadus;
- tagatud on kõrgkoolide rahastamise jätkusuutlikkus.

Kas erineva sotsiaalse taustaga inimesed
osalevad enam kõrgharidusõppes?

18–19- ja 18–24aastaste vastuvõtt kõrgkoolidesse

Kõrgkooli vastuvõetute arvu ja osakaalu muutus aastatel 2012–2017(2018)

	Osakaalu muutus	Arvu muutus
25-39aastased	0,0%	+154
40-64aastased	0,0%	+170
Erialase ettevalmistuseta inimesed	- 0,1%	- 96
Vene kodakondsusega inimesed	0,0%	- 43
Määratlemata kodakondsusega inimesed	- 0,1%	- 63
Töötud*	+ 0,6%	- 82
Toimetulekutoetust saanud leibkonna liige*	+ 0,6%	+ 76

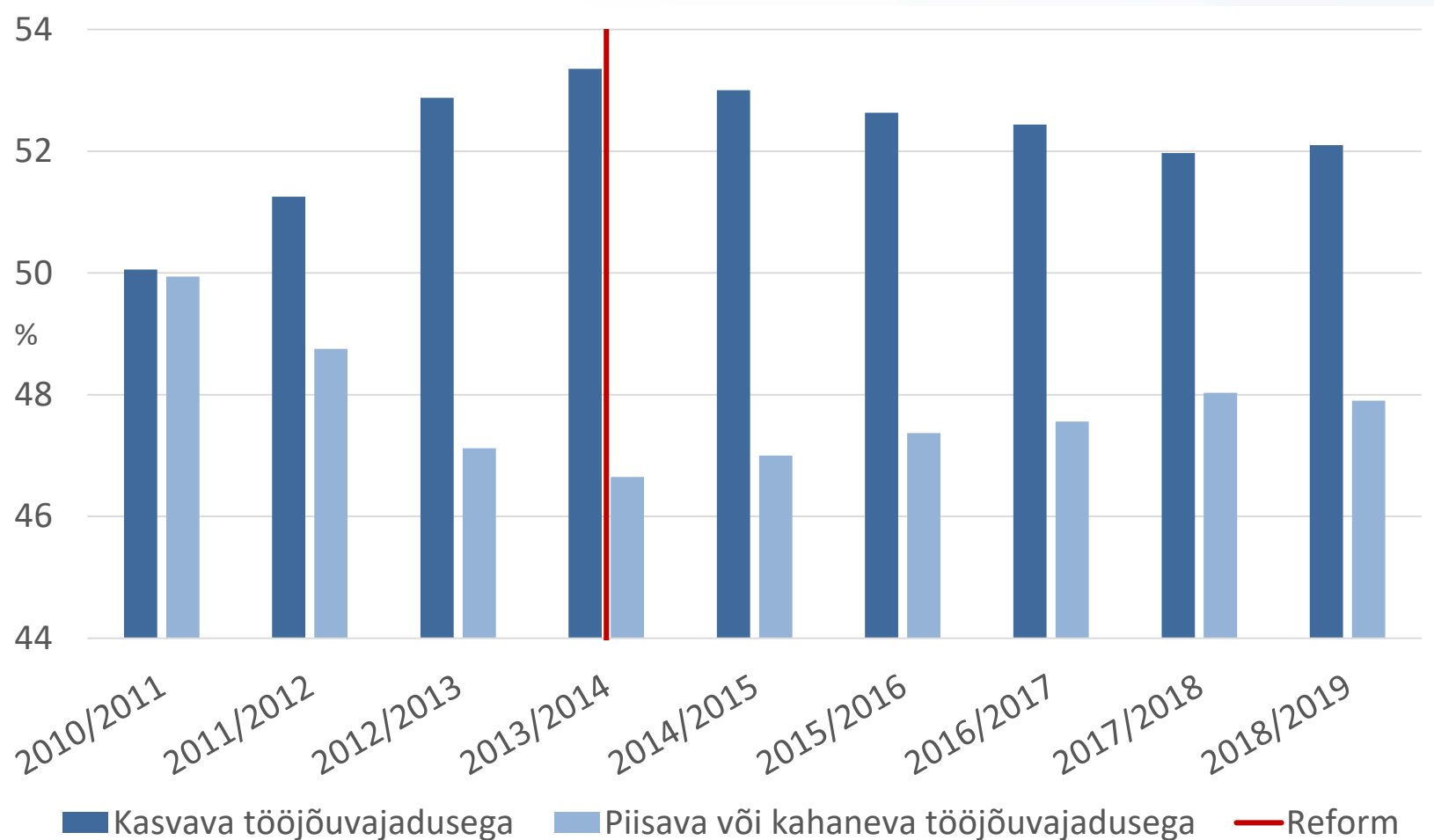
Kas õppima asutakse suurema
tööjõuvajadusega erialasid?

Tööjõuvajadus õppekavagrupiti vastuvõtu järgi

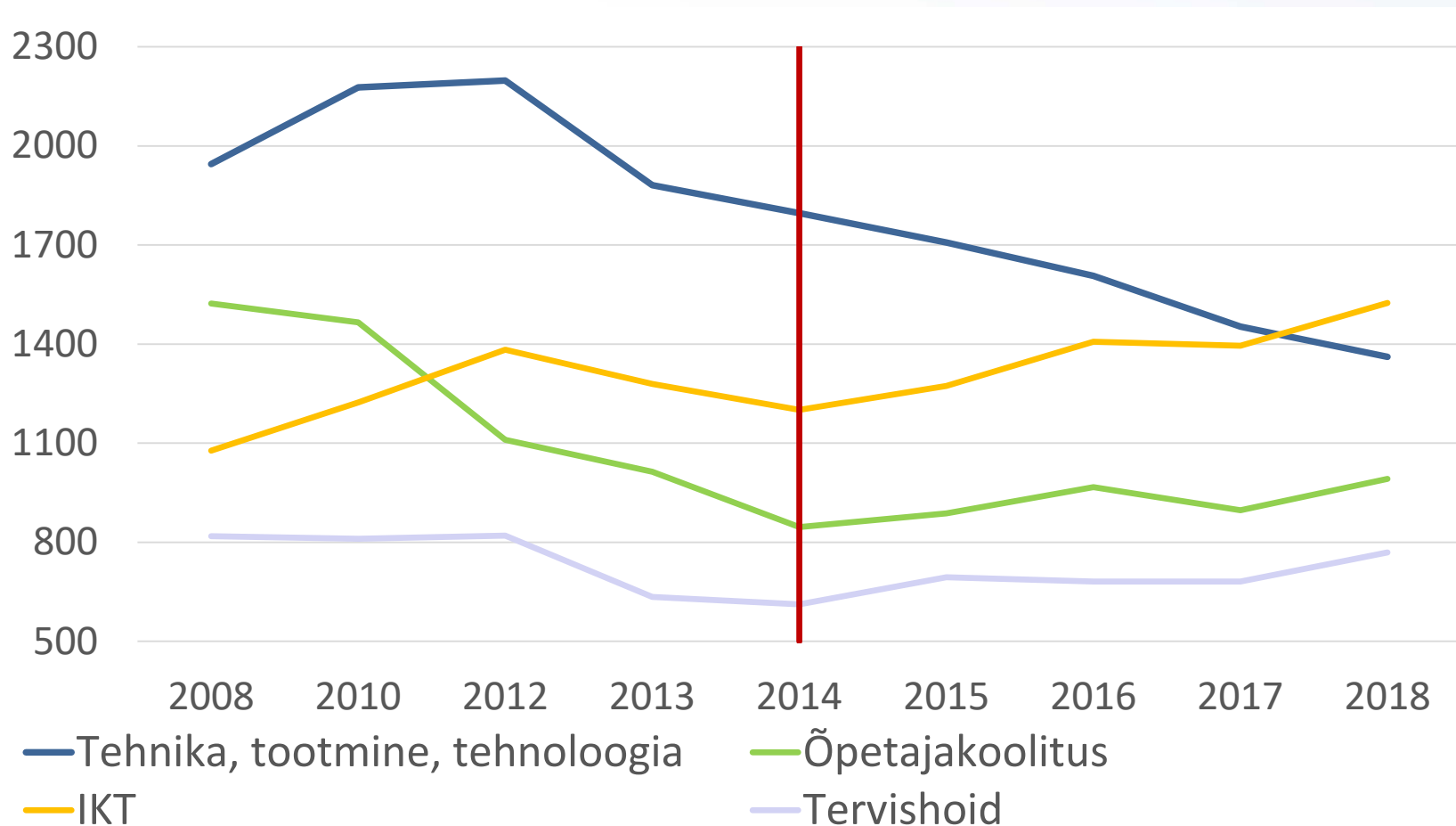
Kasvava tööjõuvajadusega õppekavagrupid	Piisava või kahaneva tööjõuvajadusega õppekavagrupid
informaatika ja infotehnoloogia meditsiin tervishoid õpetajakoolitus ja kasvatusteadused psühholoogia füüsikalised loodusteadused matemaatika ja statistika riigikaitse sisekaitse arhitektuur ja ehitus bio- ja keskkonnateadused põllumajandus, metsandus, kalandus transporditeenused tehnik, tootmine, tehnoloogia	ärindus ja haldus kunstid muusika ja teatrikunst veterinaaria keeled ja kultuurid ajakirjandus ja infolevi humanitaarteadused õigus sport sotsiaalteadused sotsiaalteenused isikuteenindus Usuteadus

Legend: pärast kõrgharidusreformi kasvav vastuvõetute osakaal – roheline; pärast reformi stabiilne või vähese langusega vastuvõetute osakaal – sinine; pärast reformi kahanev vastuvõetute osakaal – punane.

Vastuvõetute osakaal õppekavagruppides tööjõuvajaduse alusel

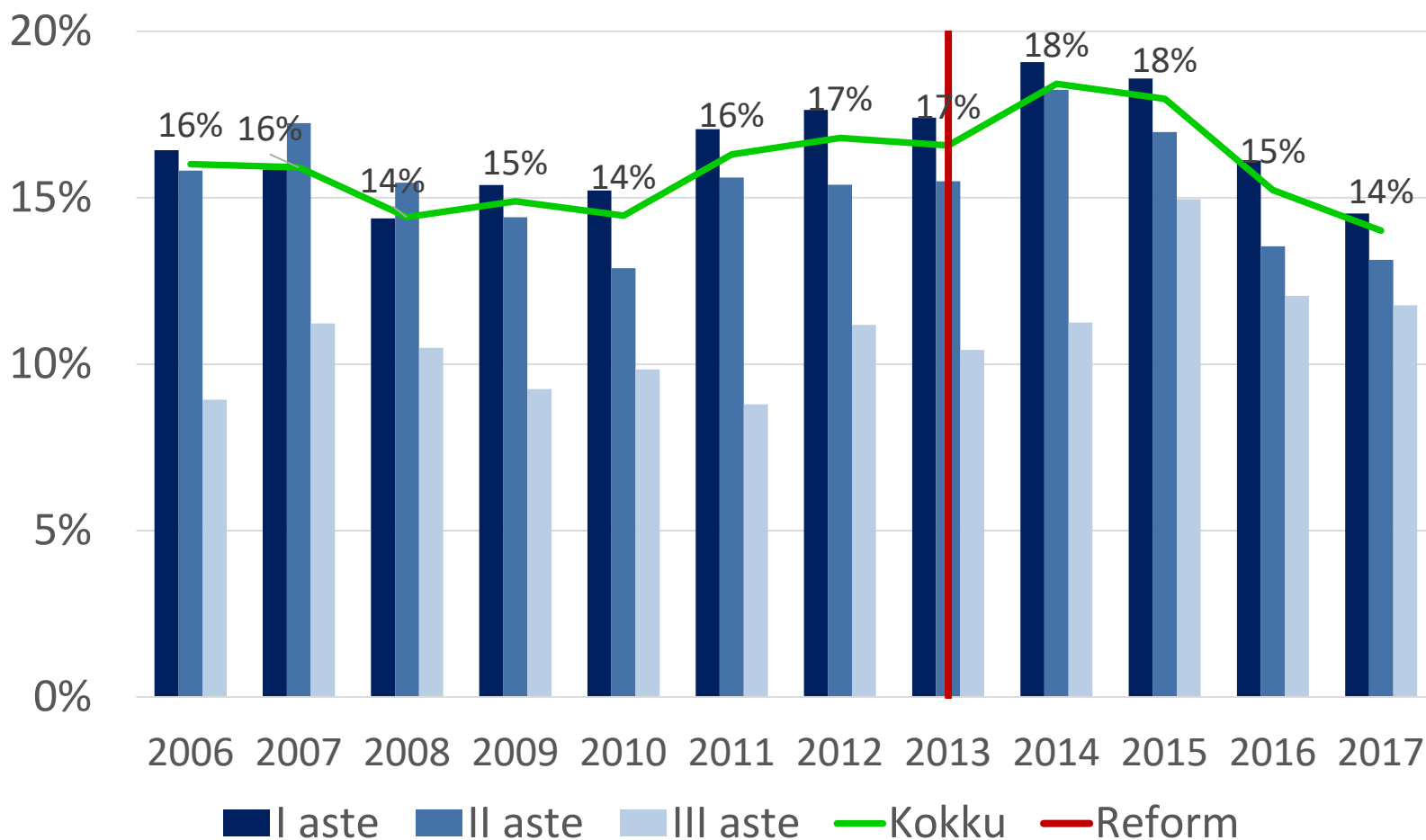

Vastuvõetute arvu muutus õppekavagruppides, mille õppekavade järgi õppijatele makstakse erialastipendiumi

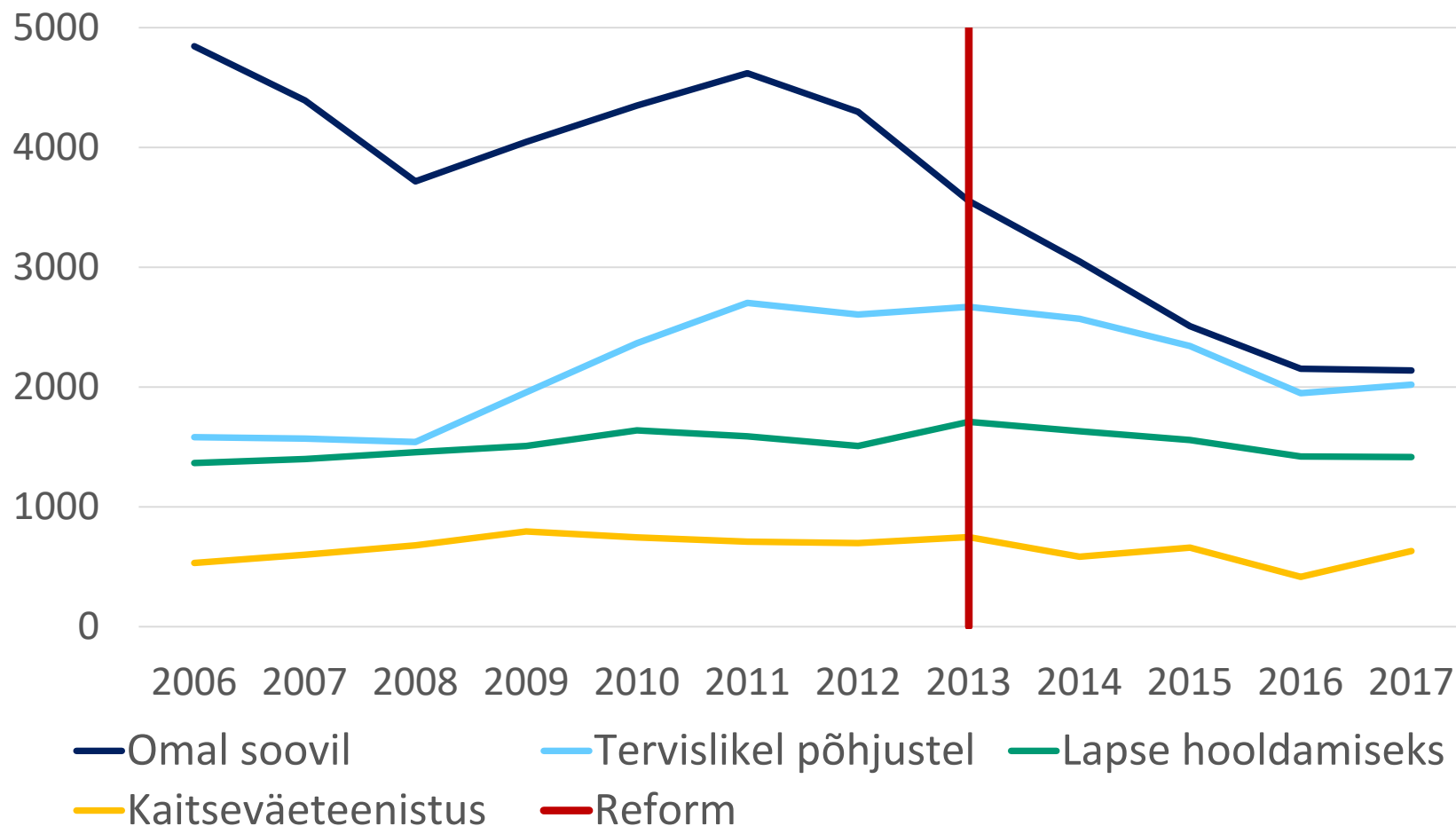

Kas õpingud läbitakse kiiremini?

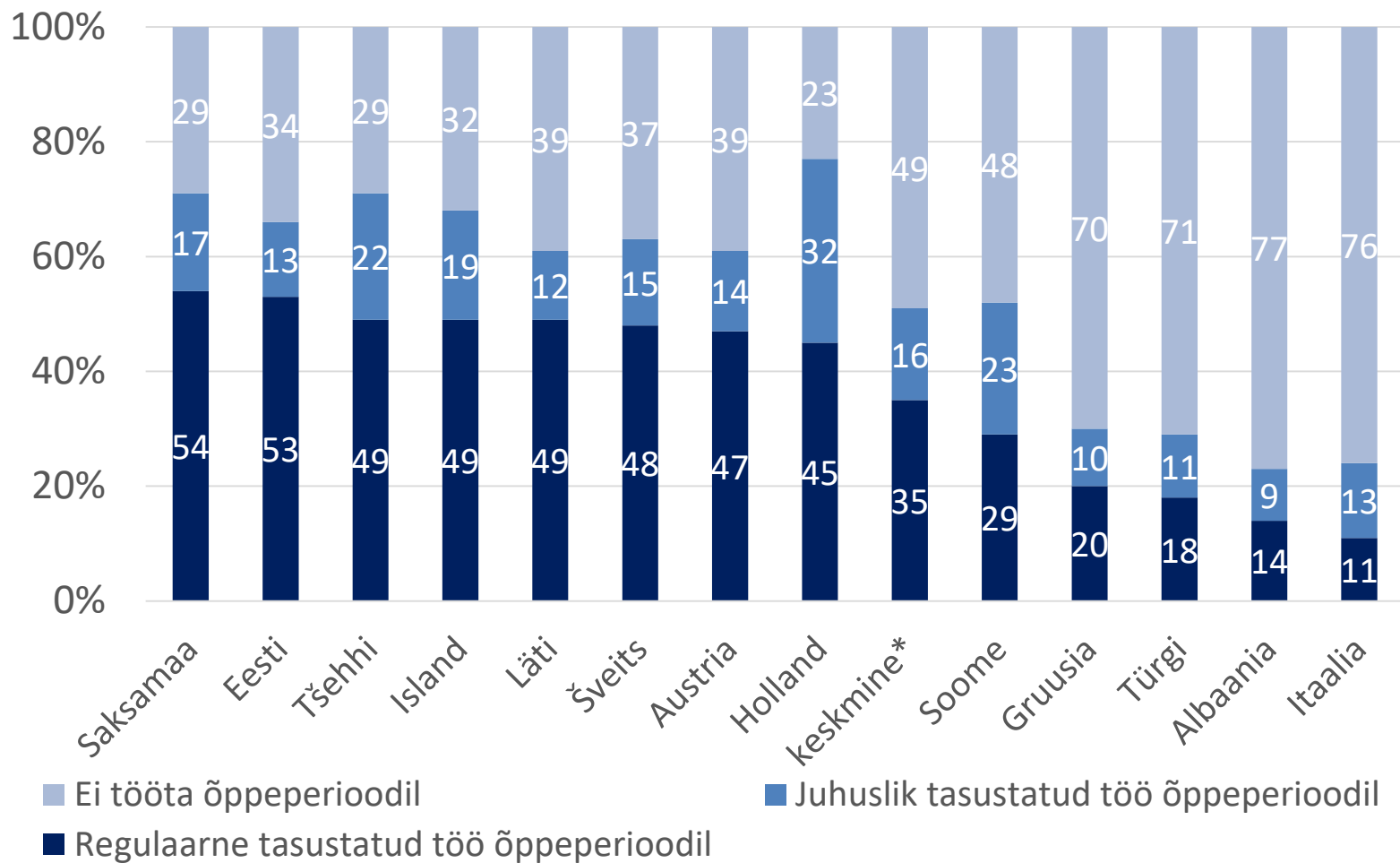
Õpingud katkestanute osakaal õppeastmeti

Akadeemilise puhkuse võtmiste arv koos põhjusega

Üliõpilaste töötamine õppeperioodil, 2016–2018

Kas kõrgkoolide rahastamise
jätkusuutlikkus on tagatud?

Kõrgkoolide rahastamine

- Riik on võtnud vastutuse kõrgkoolide rahastamise eest.
- Kõrgkoolide sõnul ei ole rahastamine piisav.
- HTMil puudub mehhanism, mis võimaldaks välja selgitada, kui palju vajavad kõrgkoolid raha.

Olulisemad soovitused

- Vaadata üle erialastipendiumite loend, lähtudes kasvava tööjõuvajadusega erialade õppekavadest.
- Tagada, et halduslepingutes seatakse selged kokkulepped ja eesmärgid.
- Töötada välja finantsmudel, mis võimaldab kõrgkoolide rahanduslikku olukorda võrdlevalt hinnata ja HTMil välja selgitada, millistel tingimustel on kõrgkoolide rahastamine jätkusuutlik.